

Baltkrievija

Vispārīgā informācija

Oficiālais nosaukums:	Baltkrievijas Republika
Valsts iekārta:	prezidentāla republika
Galvaspilsēta:	Minska
Valsts valoda:	baltkrievu un krievu

Teritorija

Platība:	207 600 km ²
Sauszemes robeža:	3 306 km
Robežvalstis:	Latvija 171km, Lietuva 680km, Polija 605km, Krievija 959km, Ukraina 891km
Administratīvais iedalījums:	6 apgabali, 1 pilsēta
Lielākās pilsētas:	Minska, Grodņa, Vitebska, Bresta, Mogiļeva, Gomeļa

Iedzīvotāji

Iedzīvotāju skaits (2010):	9,5 milj.*
Pieaugums (2010):	-0,2%**
Nacionālais sastāvs (2009):	baltkrievi 83,7%, krievi 8,3%, poļi 3,1%, ukraiņi 1,7%, citi 3,2%*
Reliģijas (1997):	pareizticīgie 80%, pārējie (katolji, protestanti, jūdaisti, musulmaņi) 20%**

Ekonomiskie rādītāji

IKP pēc valūtas kursa (2010):	162,96 triljoni BYR* (54,72 miljardi USD)
IKP pieaugums (2010):	7,6%
IKP uz vienu iedzīvotāju (2010):	17 171 BYR* (5766 USD)
IKP PPP (2010):	131,2 miljardi USD**
IKP PPP uz vienu iedzīvotāju (2010):	13 600 USD**
Eksports (2010):	25,2 miljardi USD*
Imports (2010):	34,8 miljardi USD*
Eksporta partneri (2010):	Krievija 39%, Nīderlande 11%, Ukraina 10%, Lielbritānija 4%, Latvija 4%, Polija 4%*
Importa partneri (2010):	Krievija 52%, Vācija 7%, Ukraina 5%, Ķīna 5%, Venecuēla 3%, Polija 3%*
Eksporta produkti:	naftas pārstrādes produkti, kālija minerālmēsli, melnie metāli un izstrādājumi no tiem, piena pārstrādes produkti, kravu automašīnas
Importa produkti:	jelnafta, dabas gāze, melnie metāli un izstrādājumi no tiem, vieglās automašīnas, naftas pārstrādes produkti
Galvenās nozares:	transportlīdzekļu un to rezerves daļu ražošana (traktori, furgoni, zemes racēji, motocikli), sadzīves elektronikas ražošana (televizori, radio, ledusskapji), rūpniecības iekārtu ražošana, ķīmiskā rūpniecība (sintētiskās šķiedras, minerālmēsli), tekstilrūpniecība
Dabas resursi:	mežs, kūdra, nafta un dabasgāze nelielā apjomā, granīts, dolomīta kaļķakmens, merģelis, krīts, smilts, grants, māls
Ienākošās uzkrātās ĀTI (2010):	9,8 miljardi USD*
Izejošās uzkrātās ĀTI (2010):	133,4 miljoni USD*
Valūta:	Baltkrievijas rublis (BYR); 1000 BYR = 0,61400 LVL***
Fiskālais gads:	kalendārais gads
Inflācija (2010):	7,8%**
Bezdarba līmenis (2010):	0,7%*
Uzņēmumu ienākuma nodoklis:	24%

Papildus informācija

Tālsarunu kods:	+375
Interneta TDL:	by

* National Statistical Committee of the Republic of Belarus - <http://belstat.gov.by>

** Central Intelligence Agency – www.cia.gov

*** Latvijas Bankas noteikto ārvalstu valūtu kursu vidējā vērtība (latos) 2010. gadā, www.bank.lv

Baltkrievija ir Austrumeiropas valsts, kas robežojas ar Krieviju, Ukrainu, Poliju, Lietuvu un Latviju. Baltkrievijas galvaspilsēta ir Minska, lielākās pilsētas ir Grodņa, Vitebska, Bresta, Mogiļeva un Gomeļa.

6. gadsimtā Baltkrievijas teritorijā ienāca slāvu ciltis, kuras sākumā patrieca no ieņemtajām zemēm varjagus, bet beigās kopīgi ar tiem karoja pret ienaidniekiem. Varjagi bija tie, kas nodibināja Kijevas Krievzemi. Kad nomira Kijevas Krievzemes kņazs Jaroslavs Gudrais, vienotā Kijevas Krievzeme sadalījās vairākās valstiņās, kuras 13. gadsimtā smagi cieta no mongoļu karapulku iebrukumiem. Pēc tam lielākā daļa šo valstiņu nonāca Lietuvas kņazistes sastāvā. 1386. gadā Lietuvas kņaziste un Polijas karaliste apvienojās. Tas izsauca krievu valdniekos lielu neapmierinātību, un tie nemitīgi centās atkarot karalistei Baltkrievijas un Ukrainas teritorijas. Kad Polijas un Lietuvas savienība 1795. gadā saira, Baltkrievijas teritorijas nonāca Krievijas impērijas sastāvā. 1918. gada 25. martā Baltkrievija pasludināja neatkarību, taču jau 1919. gadā to pakļāva Padomju Krievija un izveidojās Baltkrievijas Padomju Sociālistiskā Republika. Daļa no

teritorijas bija gan Krievijas, gan Polijas sastāvā, taču pēc Molotova - Ribentropa pakta parakstīšanas 1939. gadā, visa Baltkrievija nonāca PSRS interešu zonā. Savu neatkarību no PSRS Baltkrievija deklarēja 1990. gada 27. jūlijā, bet ieguva 1991. gada 25. augustā.

Baltkrievijas prezidents kopš 1994. gada ir Aleksandrs Lukašenko.

Baltkrievijā dzīvo vairāk kā 9 miljoni iedzīvotāju, aptuveni 70% dzīvo pilsētās, no tiem viena piektā daļa dzīvo Minskā. Vairāk kā 80% iedzīvotāju pēc tautības ir baltkrievi. Lielākās Baltkrievijā dzīvojošās minoritātes ir krievi, ukraiņi un poļi. Kopš 1995. gada referendumā Baltkrievijā pastāv divas oficiālās valsts valodas: baltkrievu un krievu. Biznesa valodas ir krievu, angļu un vācu.

Baltkrievija atrodas Austrumeiropas līdzenumā un tai nav izejas pie jūras. Trešo daļu valsts teritorijas aizņem meži un purvi. Baltkrievijā ir daudz upes un ezeru. Lielākās upes ir Dņepra, Pripete un Nemuna. Teritorijas augstākais punkts ir Dzeržinska kalns (345m vjl.). Baltkrievijā valda kontinentāls klimats ar aukstām ziemām un relatīvi vēsām un mitrām vasarām. Gada vidējais nokrišņu daudzums ir 600mm.

Baltkrievija ir viena no ekonomiski attīstītākajām NVS valstīm. Baltkrievijas ekonomikā liela nozīme ir rūpniecības sektoram. Attīstītākās rūpniecības nozares ir lauksaimniecības tehnikas ražošana, autodaļu un gultņu ražošana, kā arī elektroenerģētika, naftas ieguve un pārstrāde, sintētisko šķiedru ražošana, minerālmēslu ražošana, farmācija, būvmateriālu ražošana un pārtikas rūpniecība.

Baltkrievijas klimats ir labvēlīgs lauksaimniecības un lopkopības attīstībai. Baltkrievijā ražo piena produktus, gaļas izstrādājumus, audzē labību un dārzeņus u.c. lauksaimniecības kultūras.

Baltkrievijas dabas bagātības ir kūdra, nelielos daudzumos nafta un dabasgāze, granīts, dolomīts, merģelis, krīts, smilts, grants un māls.

Aptuveni 70% radiācijas no 1986. gadā notikušās avārijas Černobiļas AES (Ukraina) nonāca Baltkrievijas teritorijā un līdz pat 2005. gadam piekto daļu Baltkrievijas zemes (galvenokārt lauksaimniecības zemes un mežus valsts dienvidaustrumos) vēl joprojām ietekmē radioaktīvie nokrišņi.

Baltkrievija administratīvi iedalās 6 apgabalos (Bresta, Vitebska, Grodņa, Mogiļeva, Gomeļa un Minska) un galvaspilsētā Minskā. Apgabali sīkāk iedalās 118 rajonos.

Baltkrievijas teritorijā ir daudz nozīmīgu vēstures un kultūras pieminekļu - senas katedrāles un klosteri, pils u.c. Krievijas Krievzemes laiku liecības.